

RAPORT Z DZIAŁALNOŚCI STOWARZYSZENIA

BIURO OBSŁUGI RUCHU INICJATYW SPOŁECZNYCH BORIS

W 2006 R.

Spis treści:

I. Cele i najważniejsze osiągnięcia BORIS	- s. 2
II. Program Warszawa – Stolica Inicjatyw Lokalnych	- s. 2
III. Program Obywatelskie Mazowsze	- s. 5
IV. Pozarządowa Agencja Ewaluacji i Rozwoju	- s. 13
V. Współpraca zagraniczna	- s. 14
VI. Struktura i finanse BORIS w 2006 r.	- s. 15

WARSZAWA, STYCZEŃ 2007

I. CELE I NAJWAŻNIEJSZE OSIĄGNIĘCIA BORIS

Biuro Obsługi Ruchu Inicjatyw Społecznych BORIS jest niezależną i niedochodową organizacją pozarządową, działającą od 1992 r., której misją jest wspieranie szeroko pojętej aktywności obywatelskiej, w tym organizacji pozarządowych oraz inicjatyw społecznych w ich działaniach na rzecz dobra publicznego.

Działania BORIS można ująć w 4 podstawowe obszary:

- odpowiadanie na problemy w zakresie zarządzania organizacjami pozarządowymi
- wsparcie rozwoju organizacji obywatelskich, instytucji publicznych, podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorców w zakresie programów społecznych
- rozwój współpracy międzysektorowej w społecznościach lokalnych na Mazowszu
- pomoc innym państwom Europy Środkowowschodniej w okresie transformacji

Swoją misję wspierania samopomocy obywatelskiej BORIS traktuje szeroko i kompleksowo, dlatego od początku naszego istnienia inicjowaliśmy lub też współtworzyliśmy duże ogólnopolskie projekty sieciowe wypracowujące nowe modele i metody działania. Pomagaliśmy przy tworzeniu m.in. Sieci Wspierania Organizacji Pozarządowych SPLOT, systemu Biur Porad Obywatelskich, Funduszy Lokalnych, Stowarzyszenia Trenerów Organizacji Pozarządowych. Powołaliśmy pierwsze Centrum Wolontariatu w Europie Środkowo-Wschodniej, zainicjowaliśmy program Centrów Aktywności Lokalnej oraz Federację Organizacji Służebnych MAZOWIA.

Pomagaliśmy wielu liderom budować swoje organizacje, tworzyć programy współpracy pomiędzy organizacjami pozarządowymi i administracją samorządową, integrować trzeci sektor, wspierać powstawanie koalicji do rozwiązywania różnych problemów. Istotną częścią działania BORIS jest również współpraca międzynarodowa, w której czerpiemy z doświadczeń innych i sami dzielimy się swoim doświadczeniem z partnerami z Niemiec, Litwy, Rosji, Ukrainy, Wielkiej Brytanii, krajów wyszehradzkich.

II. PROGRAM „WARSZAWA – STOLICA INICJATYW LOKALNYCH”

W roku 2006 działania BORIS dofinansowane ze środków Urzędu miasta Warszawa obejmowały swoim zakresem trzy zasadnicze obszary pomocy i wsparcia inicjatyw społecznych w Warszawie:

- Poradnictwo indywidualne
- Spotkania specjalistyczne
- Szkolenia
- Udział w Komisjach Dialogu Społecznego

Poradnictwo

Stowarzyszenie BORIS udziela poradnictwa z szeroko rozumianego zarządzania organizacją pozarządową od 15 lat. Poradnictwo indywidualne dla przedstawicieli organizacji pozarządowych dotyczy powstawania i rozwiązania organizacji, zarządzania, rozwoju organizacji w różnych jej wymiarach, aspektów prawnych i prowadzenia księgowości.

Poradnictwo organizacyjne, prawne i księgowo odbywało się w siedzibie Stowarzyszenia przy ul. Ogrodowej 50 lok.1. Biuro BORIS pracowało od poniedziałku do piątku w godzinach 9:00 do 17:00, a w trakcie cotygodniowych dyżurów prawnych i księgowych do 18:00. W 2006 roku pracownicy i współpracownicy BORIS udzielili ponad 250 porad, w tym:

- ponad 80 porad bezpośrednich
- ponad 90 porad przez internet
- ok. 40 porad księgowych
- ok. 45 porad prawnych

Ponadto z otwartych spotkań ze specjalistami skorzystało prawie 220 osób, natomiast z biblioteki i kawiarenki internetowej w siedzibie Stowarzyszenia skorzystało ok. 20 osób.

W sumie w 2006 BORIS w różnych sprawach wspomógł ok. **800** osób z organizacji pozarządowych, instytucji publicznych i innych środowisk.

W przypadku porad bezpośrednich najczęściej pojawiające się zagadnienia to: zakładanie stowarzyszenia, fundacji, rozwiązanie organizacji, wypełnianie formularzy do Krajowego Rejestru Sądowego, procedury wewnętrzne w organizacji (zebranie założycielskie, Walne, zmiany statutu, uchwały Walnego, zarządu), ubieganie się o status Organizacji Pożytku Publicznego, zarządzanie zespołem, wewnętrzne wzmacnianie organizacji, wolontariat, planowanie przyszłych działań, pisanie projektów i wniosków o dotacje w tym do Europejskiego Funduszu Społecznego, pomoc w tworzeniu partnerstw i koalicji problemowych, mobilizowanie ludzi do działań.

Prawnik w siedzibie Stowarzyszenia BORIS, udziela porad prawnych 1 raz w tygodniu dla 3 osób, każdej poświęcając minimum 30 minut. Porady prawne dotyczą bardziej skomplikowanych problemów: odrzucona prośba o rejestrację lub status OPP w KRS, problemy prawne w kontaktach z darczyńcami, US, ZUS, prawo związane z użytkowaniem lokalu, konflikty związane z prawem pracy czy procedury prawne związane z zarządzaniem personelem, w organizacji, stosowania Ustawy o finansach publicznych, czy też Prawa zamówień publicznych.

W siedzibie Stowarzyszenia BORIS raz w tygodniu prowadzone są też porady księgowe – 3 spotkania po 30 minut. Dla nowopowstającej organizacji poradnictwo polega na pomocy w utworzeniu na piśmie Zakładowej Polityki Finansowej wymaganej przez Ustawę o Rachunkowości oraz Rozporządzenia Ministra Finansów; przestrzeganie Ustawy o podatku od towarów i usług VAT. Dla działających już organizacji: porady dotyczące księgowania wpływów, kosztów i poniesionych wydatków, tworzenia budżetów, sprawozdań finansowych, rozliczeń dotacji i przygotowania dokumentów, dokumentowania kosztów (opisywanie faktur) zobowiązania wobec ZUS (składki na ubezpieczenie społeczne) i US, pomoc w konkretnych problemach podatkowych i z VAT.

W czasie pracy biura Stowarzyszenia od poniedziałku do piątku przedstawiciele organizacji mogą korzystać z darmowego dostępu do internetu. Dostępna jest również biblioteka, z której korzystają studenci, pracownicy socjalni, przedstawiciele organizacji pozarządowych.

Specjalną formą poradnictwa było doradzanie organizacjom pozarządowym i instytucjom publicznym w zakresie przygotowywania koncepcji projektowych i wypełniania wniosków o dotacje z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach realizowanego przez BORIS programu ROSzEFS (Centrum Rozwoju Lokalnego - Regionalny Ośrodek Szkoleniowy Europejskiego Funduszu Społecznego). Usługi doradcze realizowane były tak w siedzibie

BORIS, jak i na terenie woj. mazowieckiego. Z tego typu poradnictwa skorzystało łącznie przedstawiciele mazowieckich organizacji, jak i jednostek administracji publicznej – OPS, szkół, domów kultury.

Spotkania specjalistyczne

Stowarzyszenie BORIS od 10 lat organizuje dla warszawskich organizacji pozarządowych spotkania ze specjalistami z różnych dziedzin. Trwają minimum 2 godziny i po spotkaniach często odbywają się konsultacje. Spotkania polegają na krótkich wykładach i następnie dyskusjach jak organizacje radzą sobie z konkretnymi problemami. W 2006 roku zorganizowaliśmy 10 spotkań specjalistycznych:

- 31 stycznia – Jak pisać informację dodatkową do sprawozdania finansowego
- 28 lutego – Tworzenie zakładowej polityki finansowej
- 28 marca - Tworzenie lub modyfikowanie planu kont
- 25 kwietnia – Zmiany w podatkach i ubezpieczeniach społecznych
- 30 maja – Organizacja pożytku publicznego – działalność statutowa odpłatna i nieodpłatna
- 27 czerwca – Działalność gospodarcza w organizacji pozarządowej
- 27 września – Spotkanie z przedstawicielem Departamentu Pożytku Publicznego MPiPS na temat Funduszu Inicjatyw Społecznych
- 25 października – Spotkanie z Pełnomocnikiem Prezydenta Miasta Warszawa na temat: dotacje Miasta Warszawy dla organizacji pozarządowych
- 22 listopada – Spotkanie na temat rozliczania dotacji
- 11 grudnia - EFS oraz Program Operacyjny Kapitał Ludzki

Wszystkie spotkania odbywały się w Domu Kultury „Działdowska” na Woli. Po spotkaniu, uczestnicy oceniają przydatność tematu spotkania w dalszej pracy organizacji. Z ocen uczestników wynika, że niemal wszyscy uważają spotkania ze specjalistami, za potrzebne, a zdobytą wiedzę chcą wykorzystać bezpośrednio w ich działalności. Podkreślają, że wybór tematów jest zgodny z ich zapotrzebowaniem, jak również chwalą sobie ciekawą formę spotkań.

Szkolenia

W 2006 roku szkolenia organizowane przez Stowarzyszenie BORIS w głównej mierze dotyczyły zagadnień związanych z funkcjonowaniem organizacji pozarządowych i jednostek publicznych w zakresie korzystania ze środków europejskich, bowiem BORIS prowadził jeden z dwóch na Mazowszu Regionalnych Ośrodków Szkoleniowych Europejskiego Funduszu Społecznego. (ROSzEFS). Dlatego celem szkoleń było zarówno jak najlepsze przygotowanie poszczególnych podmiotów do opracowania projektu o charakterze społecznym, jak i do jego właściwego zarządzania.

W ramach programu ROSzEFS przeprowadzono 108 dni szkoleniowych (864 godzin), w których uczestniczyło ponad 240 osób z ok. 430 organizacji i instytucji z terenu Mazowsza. Więcej informacji znajduje się na stronie roszefs.boris.org.pl.

Udział w Komisjach Dialogu Społecznego

Przedstawiciele Stowarzyszenia BORIS uczestniczą w 3 Komisjach Dialogu Społecznego utworzonych przy Urzędzie Miasta Warszawy: Komisji ds. Funduszy Zewnętrznych, Komisji ds. Organizacji Infrastrukturalnych (wspierających) oraz Komisji ds. poradnictwa. BORIS aktywnie wspiera prace tych, jak również innych Komisji. M.in. przeprowadziliśmy szkolenie

„Praca i myślenie projektami” dla Komisji Dialogu Społecznego zrzeszającej organizacje opiekujące się zwierzętami, jak również – na zaproszenie Pełnomocnika Prezydenta ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi - prowadziliśmy spotkanie planistyczne dla przewodniczących wszystkich Komisji Dialogu Społecznego.

III. PROGRAM OBYWATELSKIE MAZOWSZE

W 2006 r. BORIS swoje działania na obszarze województwa mazowieckiego prowadził głównie w obszarze wzmocnienia wybranych społeczności lokalnych w ich rozwoju społecznym. BORIS jest jedną z nielicznych organizacji pozarządowych, która od wielu lat realizuje z powodzeniem programy wspierające rozwój Mazowsza.

W 2006 r. BORIS był szczególnie zaangażowany w tworzenie i wspieranie partnerstw lokalnych, ułatwiających rozwój obszarów zaniedbanych społecznie i ekonomicznie.

Tworzenie Partnerstw Lokalnych na Mazowszu

W związku z możliwością korzystania ze środków strukturalnych Unii Europejskiej partnerstwa lokalne stają się atrakcyjnym narzędziem łączącym zasoby publiczne, prywatne i społeczne. Jednak jak każda instytucja społeczna wymagają one stałego wsparcia, pomocy specjalistycznej w rozwoju i edukacji ich uczestników, wsparcia w diagnozie problemów i tworzeniu programów zdolnych im przeciwdziałać. Bez stałej pomocy zewnętrznej partnerstwa często nie znajdują dość wewnętrznej siły aby pokonać najtrudniejszy pierwszy okres swojego istnienia. Dlatego Stowarzyszenie BORIS oferuje na Mazowszu taką pomoc 5 partnerstwom lokalnym:

- ◆ Partnerstwo na Rzecz Rozwoju Ziemi Liwskiej
- ◆ Partnerstwo dla Łomianek
- ◆ Grupa Partnerska ARCHIPELAG w Pionkach
- ◆ Partnerstwo „Nasza 19” w Słupnie
- ◆ „Partnerstwo na rzecz rozwoju Ziemi Krasnosielckiej”

Partnerstwa te powstały z inicjatywy i przy wsparciu merytorycznym i organizacyjnym Stowarzyszenia BORIS, realizowanego w pierwszej połowie roku w ramach programu ROSzEFS, w drugiej zaś finansowanego ze środków Funduszu Inicjatyw Obywatelskich.

Potencjalni członkowie partnerstwa wytypowani przez lokalnych partnerów BORIS wzięli udział w pierwszym kwartale 2006 r. w module szkoleniowym „Partnerstwo lokalne na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego”. Moduł ten składał się z trzech warsztatów:

- Tworzenie partnerstwa lokalnego na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego (3 dni - 24 h szkoleniowe)
- Metodologia tworzenia i zarządzania projektem (3 dni - 24 h szkoleniowe)
- EFS, jako źródło finansowania partnerskich projektów. Procedury aplikowania do EFS. (3 dni - 24 h szkoleniowe)

Stowarzyszenie BORIS przeprowadziło 5 takich modułów dla gmin: Łomianki, Liw, Pionki, Maków Mazowiecki i Słupno. W każdej gminie przeprowadziliśmy 9 dni szkoleniowych, razem 72 godziny. Szkolenia te były zamknięte, a ich celem była silna integracja społeczności gminnych dla wspólnego wypracowania przez nich pomysłów na poprawę warunków społeczno-gospodarczych w ich gminach.

Najważniejszym efektem spotkań było powstanie 5 partnerstw lokalnych, które działają w oparciu o wspólnie przyjęty regulamin, opisujący cele partnerstwa i sposoby ich realizacji, kwestie członkostwa, strukturę partnerstwa. Grupy są otwarte na uczestnictwo wszystkich zainteresowanych środowisk, a jedynym warunkiem przystąpienia do partnerstwa jest złożenie pisemnej deklaracji uczestnictwa.

Każde z 5 partnerstw tworzone jest przez przedstawicieli min. 10 instytucji ze wszystkich sektorów życia społecznego – administracji publicznej (urzędy gmin, powiatowe centra pomocy rodzinie, ośrodki pomocy społecznej, szkoły gminne i powiatowe, biblioteki, domy kultury, gminne centra informacji, środowiskowe domy samopomocy), sektora pozarządowego (stowarzyszenia, fundacje, uczniowskie kluby sportowe, centra wolontariatu, organizacje harcerskie, kościoły, zespoły charytatywne, grupy nieformalne) oraz biznesu (lokalne kluby biznesu, przedsiębiorcy indywidualni). Dlatego też wokół zagadnienia rozwoju lokalnego i na rzecz rozwiązywania konkretnych problemów zintegrowanych zostało ok. 50 różnych instytucji publicznych i organizacji społecznych.

Każde z 5 partnerstw wypracowało swoje obszary do działań w roku 2007. Ponadto członkowie partnerstw - 76 osób w 5 grupach szkoleniowych – w drugiej połowie 2006 r. przeszło 16 godzinny cykl szkoleniowy „Jak efektywnie współpracować w grupie partnerskiej”. Dwudniowe szkolenie BORIS dla każdego partnerstwa prowadziło od rozwoju lokalnej wspólnoty i położenia nacisku na tworzenie lokalnego partnerstwa poprzez kreowanie projektów bazujących na lokalnych potrzebach. Dlatego program szkoleniowy obejmował następujące zagadnienia:

- zarządzanie zespołem zadaniowym
- czynniki wspierające i hamujące powstanie partnerstwa
- plany partnerstwa na przyszłość – wspólne projekty

Uczestnicy szkoleń oraz zawiązane partnerstwa diagnozowali wybrane lokalne problemy oraz opracowali i zrealizowali akcje, festyny, imprezy, nieduże projekty na rzecz każdej z miejscowości biorących udział w projekcie.

Wspólne przygotowanie i zawiązanie przez samorządy, instytucje publiczne i organizacje pozarządowe lokalnych partnerstw oraz opracowanie projektów wyraźnie przyczyniło się do wzmocnienia więzi wewnętrznej wspólnot lokalnych, poprawy jakości życia mieszkańców 5 miejscowości Mazowsza oraz zwiększenia zaangażowania mieszkańców i władz lokalnych w rozwój społeczno-gospodarczy województwa mazowieckiego poprzez realizację działań opartych na zasadzie partnerstwa.

Ponadto BORIS zorganizował Forum Aktywnych Społeczności na Mazowszu (15 grudnia 2006). Celem seminarium „Partnerstwo lokalne na Mazowszu – doświadczenia i przyszłość” było zintegrowanie i wymiana doświadczeń między grupami partnerskimi na Mazowszu oraz omówienie najważniejszych problemów i wyzwań, przed którymi stoją mazowieckie organizacje i instytucje związanych z nowym okresem programowania na lata 2007-2013. W Forum uczestniczyło ponad 40 osób, reprezentujących zarówno partnerstwa lokalne, jak i władze publiczne i sponsorów.

Centrum Rozwoju Lokalnego - Regionalny Ośrodek Szkoleniowy Europejskiego Funduszu Społecznego na Mazowszu

BORIS od początku 2005 r. realizuje program ROSzEFS, którego celem jest zwiększenie umiejętności potencjalnych projektodawców EFS do przygotowania i wdrażania projektów, w szczególności partnerskich. Grupę docelową programu finansowanego przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości, stanowią projektodawcy EFS, funduszy przedakcesyjnych oraz Equal z woj. Mazowieckiego – organizacje pozarządowe, jednostki organizacyjne administracji publicznej.

W trakcie drugiej już edycji programu w okresie październik 2005-wrzesień 2006 Stowarzyszenie BORIS zrealizowało następujące działania:

- szkolenia (856 godz.),
- doradztwo w punkcie poradniczym (334 godz.),
- wyjazdowe spotkania inspirujące (23 spotkania)
- wyjazdowe indywidualne konsultacje (342 godz.)
- promocja projektu (strona www, ogłoszenia w prasie, udział w wydarzeniach lokalnych, konferencje regionalne, dystrybucja materiałów informacyjnych).

Istotnym efektem powyższych działań było zainicjowanie powstania 5 partnerstw lokalnych utworzonych przez przedstawicieli różnych środowisk lokalnych w Krasnosielcu, Liwie, Łomiankach, Pionkach i Słupnie. Więcej na stronie partnerstwa.boris.org.pl.

Szkolenia w ramach CRL-ROSzEFS prowadzone były w modułach 2 dniowych składających się z 16 godzin szkoleniowych oraz w modułach jednodniowych składających się z 8 godzin szkoleniowych. Rozłożyło się to następująco:

- „Partnerstwo lokalne na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego” - 45 dni szkoleniowych (360 godz.)
- „Szkoła EFS” - przygotowanie projektu i wniosku do EFS oraz 1 szkolenie „Pokonaj przeszkody” - 32 dni szkoleniowe (256 godz.)
- „Szkoła menedżerów EFS”- wdrażanie projektu finansowanego z EFS – 18 dni szkoleniowych (144 godz.)
- „e-EFS” - Europejski Fundusz Społeczny przez Internet – 5 dni szkoleniowych (40 godz.)
- Szkolenia specjalistyczne (prawo zamówień publicznych, księgowość, tworzenie partnerstw) – 8 dni szkoleniowych (64 godz.)

Ciekawą formę miało szkolenie „e-EFS: Europejski Fundusz Społeczny przez Internet” realizowane na podstawie materiałów przygotowanych przez zespół ROSzEFS we współpracy z Fundacją Pomocy Matematykom i Informatykom Niepełnosprawnym Ruchowo. 15 osobowa grupa odbiorców pogłębiała wiedzę na temat metodologii tworzenia i zarządzania projektem oraz zasad aplikacji i realizacji projektów finansowanych z EFS. Szkolenia internetowe poprzez udostępnioną platformę e-learning odbywały się w 2 modułach, przeplatanych 3 tradycyjnymi szkoleniami warsztatowymi.

Łącznie w programie CRL-ROSzEFS przeprowadzono 108 dni szkoleniowych (864 godzin), w których uczestniczyło ponad 240 osób z ok. 430 organizacji i instytucji z terenu Mazowsza. Wszystkie szkolenia były prowadzone przez certyfikowanych trenerów metodą warsztatową. Fakt, że te same osoby brały udział w kilku oferowanych przez BORIS szkoleniach i że

instytucje przysyłały nawet po kilku swoich pracowników świadczy z jednej strony o wysokiej jakości tych szkoleń, z drugiej zaś o potrzebie wiedzy po stronie beneficjentów EFS.

Poradnictwo w ramach programu ROSzEFS prowadzone było zarówno w siedzibie BORIS, jak i w formie konsultacji wyjazdowych.

Usługi świadczone przez punkt poradniczy obejmowało doradztwo w zakresie:

- przekazywania bieżących informacji o EFS i Inicjatywie EQUAL
- pomocy przy wypracowywaniu koncepcji projektowych
- pomocy przy przygotowaniu projektu
- pomocy w przygotowaniu wniosku aplikacyjnego
- inspiracji i pomocy w zakresie tworzenia partnerstw projektowych
- pomocy przy organizacji struktury zarządzania projektami z EFS

Usługi te świadczone przez BORIS prowadzone były na 2 poziomach. Poziom podstawowy obejmował podstawową informację dla projektodawców w zakresie kto, gdzie, kiedy i na co oraz jak może złożyć projekt do ESF, zaś poziom zaawansowany obejmował doradztwo w zakresie przygotowania koncepcji projektowych, przygotowania projektu i jego wszystkich elementów oraz pomoc w wypełnieniu wniosku do EFS. Łącznie w ramach oferty ROSzEFS:

- 140 instytucji skorzystało z konsultacji w BORIS,
- w 60 instytucjach poradnik złożył wizytę w celu konsultacji,
- udzieliliśmy ponad 250 porad mailowych i telefonicznych,
- zorganizowaliśmy 23 spotkania inspirujące dla potencjalnych projektodawców.

Dzięki wsparciu pracowników i współpracowników BORIS realizujących program ROSzEFS, na terenie Mazowsza powstało 50 koncepcji projektowych oraz 36 wniosków, zaś 20 projektów było wspieranych profesjonalnym doradztwem w okresie ich realizacji.

Ponadto realizowano szereg działań o charakterze promocyjnym. M.in. odbyła się konferencja rozpoczynająca projekt, której celem było: promocja i uświadomienie odbiorcom możliwości wynikających dla społeczności regionu z wdrożenia EFS; zachęcenie do korzystania z usług CRL - ROSzEFS potencjalnych beneficjentów EFS; prezentacja modelowych inicjatyw z zakresu rozwoju lokalnego, partnerstwa, rozwoju zasobów ludzkich. Ponadto zorganizowano kilka subregionalnych spotkań informacyjnych w Garwolinie, Warszawie, Sochaczewie, Płocku, Siedlcach i w Białobrzegach. Natomiast na zakończenie tej edycji programu CRL-ROSzEFS odbyła się konferencja podsumowująca, przedstawiająca rezultaty pracy samego ośrodka jak i jego beneficjentów. Łącznie w konferencjach i seminariach promocyjnych wzięło udział ponad 310 uczestników.

Centra Aktywności Lokalnej na Mazowszu – Projekt CAL

Praca metodą CAL została zainicjowana na Mazowszu w 1997 roku, kiedy to trzy ośrodki wzięły udział w szkoleniach pierwszej ogólnopolskiej grupy edukacyjnej CAL. Były to: Stowarzyszenie Ekologiczno - Kulturalne Ziarno, Klub Surma z Warszawy i GOK Sanniki.

Systemowe działania z Ośrodkami Pomocy Społecznej z terenu województwa mazowieckiego zostały rozpoczęte w 2000 roku. Do 2005 roku w programie wzięło udział 30 Ośrodków Pomocy Społecznej oraz 18 Ośrodków Kultury z Mazowsza. Z grupy tej 15 ośrodków otrzymało certyfikat pracy metodą CAL, w tym 7 Ośrodków Pomocy Społecznej oraz 8 Ośrodków Kultury.

W roku 2006 w projekcie brały udział następujące ośrodki: GOPS Baranowo, OPS Wołomin, OPS Warszawa-Targówek, OPS Wyszaków, GOPS Długosiodło, GOPS Zatory, GOPS Obryte, OPS Ursus, MOPS Milanówek, MOPS Sochaczew, GOPS Nasielsk, GOPS Ciechanów, OPS Michałowice, OPS Brwinów, MOPS Płock oraz MOPS Płońsk. Z każdego ośrodka w projekcie brały udział 2 osoby, które przeszły następujące szkolenia:

- Ja jako animator
- Mapa zasobów i potrzeb
- Rozwój społeczności lokalnej
- Budowanie zespołu
- Praca z wolontariuszami
- Budowanie lokalnego partnerstwa
- Tworzenie grup samopomocowych
- Mobilizowanie mieszkańców do działania
- Praca projektami
- Animator w środowisku zmiany
- Wizyta studyjna w ośrodku posiadającym certyfikat CAL (MOPS Radom)

7- 8 września 2006 roku w Instytucie Rozwoju Służb Społecznych w Białobrzegach odbyło się coroczne seminarium „Mazowieckie Spotkania Inicjatyw Lokalnych CAL”. Umożliwiło ono uczestnikom poznanie nowych rozwiązań oraz realizowanych już działań. Zostały też zaprezentowane dobre inicjatywy z podjętych już praktyk przez Ośrodki i organizacje pracujące metodą CAL. Przedstawione zostały między innymi projekty realizowane przez OPS Pruszków (Ośrodek Aktywizacji Seniorów), OPS PŁOCK (Projekt „Od bierności do aktywności” współfinansowany przez Europejski Fundusz Społeczny), rozwiązania GOPS w Słupnie dotyczące metody kontraktu socjalnego, jak też budowania koalicji w dzielnicy Ochota (Klub Surma).

Mazowieckie Forum Pomocy Społecznej

Mazowieckie Forum Pomocy Społecznej zostało powołane w 2005 roku z inicjatywy kilku mazowieckich OPS oraz BORIS. Celem Forum jest: podnoszenie poziomu i doskonalenie sprawności funkcjonowania pomocy społecznej w województwie mazowieckim; wymiana doświadczeń oraz poszukiwanie najskuteczniejszych rozwiązań realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej; prezentowanie opinii członków Forum, wobec innych instytucji i organizacji. Forum jest jednostką autonomiczną i nie posiada osobowości prawnej, a Stowarzyszenie BORIS jest jego koordynatorem.

Co miesiąc odbywają się spotkania edukacyjne, na które zapraszani są eksperci z dziedzin będących szczególnym przedmiotem zainteresowania kierowników OPS. W 2006 r. przedstawiciele jednostek pomocy społecznej zapoznawali się z następującymi kwestiami:

- ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (styczeń)
- prace społeczno-użyteczne (luty)
- archiwizacja dokumentów (marzec)
- wolontariat (kwiecień)

- spółdzielnie socjalne i ekonomia społeczna (maj)
- spotkanie z Pomorskim Forum Pomocy Społecznej w Gdańsku (czerwiec)
- budowanie zespołu w OPS (wrzesień)
- zaliczka alimentacyjna (październik)
- budowanie lokalnego partnerstwa (listopad)
- promocja w OPS (grudzień)

Obecnie Mazowieckie Forum Pomocy Społecznej liczy ponad 80 Ośrodków stanowiąc sieć wsparcia, możliwość wymiany doświadczeń, dyskusji na nurtujące problemy. Jego obecny kształt jest wynikiem ciągłego udoskonalania pracy Forum i wychodzenia naprzeciw potrzebom, które wypływają z codziennych spraw i problemów pracowników socjalnych. Uczestników Forum łączy chęć podnoszenia poziomu i doskonalenia pracy oraz kreślenia nowego obrazu pracownika socjalnego. Mazowieckie Forum Pomocy Społecznej jest sukcesem wszystkich Ośrodków Pomocy Społecznej, tworzących to nieformalne ciało, choć bez wątpienia istotną rolę pełni w pracy Forum wybrany przez uczestników Zarząd.

Więcej informacji znajduje się na stronie mfps.boris.org.pl.

Zapobieganie i zwalczanie marginalizacji grup społecznych oraz rozwiązywanie konkretnych problemów społecznych na terenie Mazowsza

Program finansowany ze środków Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej realizowany był przez BORIS w okresie wrzesień-listopad 2006 r. Skierowany był do mazowieckich organizacji pozarządowych i jednostek samorządu terytorialnego działających na terenie podregionów ciechanowsko-płockiego, ostrołęckiego, radomskiego, warszawskiego i siedleckiego.

Projekt polegał na połączeniu różnych form wsparcia merytorycznego - seminariów, szkoleń, udzielania informacji oraz poradnictwa - dla organizacji pozarządowych i przedstawicieli jednostek samorządu lokalnego w związku z możliwościami finansowania ich działań z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz planowanego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

W ramach projektu:

- sporządzono zbiór „Dobrych praktyk” – zostało zebranych i opisanych 5 projektów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, których celem było lub jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji.
- zostało zorganizowanych 10 seminariów dotyczących Europejskiego Funduszu Społecznego i jego roli w zwalczaniu wykluczenia społecznego, które odbyły się w Płocku, Ciechanowie, Wyszakowie, Ostrołęce, Białobrzegach, Radomiu, Mińsku Mazowieckim, Pruszkowie, Warszawie i Siedlcach.
- zostało zorganizowanych 7 dwudniowych szkoleń warsztatowych „Tworzenie projektów do Europejskiego Funduszu Społecznego” w Ciechanowie, Płocku, Ostrołęce, Radomiu, Pruszkowie, Mińsku Mazowieckim i Siedlcach.
- prowadzono konsultacje dla uczestników szkoleń, mające na celu dopracowanie projektu do EFS.

Łącznie w seminariach uczestniczyło ponad 170 osób, zaś w szkoleniach ok. 140 osób. Dzięki realizacji projektu:

- organizacje i instytucje zapoznały się z możliwościami finansowania z funduszy europejskich działań na rzecz wykluczonych społecznie;
- zostały zwiększone umiejętności organizacji i instytucji w pisaniu projektów;
- organizacje pozarządowe, organy samorządowe i inne podmioty zostały przygotowane do aplikowania o środki unijne.

Istotne jest też to, że poprzez stworzenie pomysłów na partnerskie projekty do EFS zintegrowane zostały działania organizacji pozarządowych, organów samorządowych i innych podmiotów lokalnych na rzecz rozwiązywania problemów ich społeczności.

Kluby Integracji Społecznej i Kluby Samopomocy

Projekt był realizowany w 2005 r. na terenie województwa mazowieckiego. W projekcie brały udział ośrodki pomocy społecznej z 10 miejscowości. Jednym z wielu efektów było wykształcenie 20 pracowników środowiskowych, których obecnie można nazwać profesjonalistami w zakresie samopomocy. Ze względu na ich zainteresowanie dalszą współpracą, a także wobec zgłoszeń wielu OPS 7 lipca 2006 roku odbyło się pierwsze spotkanie zawiązujące istnienie Mazowieckiej Sieci Klubów Integracji Społecznej i Klubów Samopomocy. W spotkaniu uczestniczyło 10 Ośrodków: MOPS Ostrów mazowiecka, GOPS Słupno, GOPS Stoczek, OPS Białoleka, MOPS Pionki, MOPS Przasnysz, MOPS Radom, OPS Żoliborz, GOPS Opinogóra oraz GOPS Jaktorów. Po przedstawieniu poszczególnych działań w ramach KIS i KS stwierdzono, iż niezwykle cenna jest możliwość wzajemnej wymiany doświadczeń, inspiracji jak również wsparcia w rozwiązywaniu często podobnych problemów.

W odpowiedzi na zapotrzebowanie uczestników spotkania Stowarzyszenie BORIS złożyło projekt "Samopomoc razem przezwyciężamy trudności", którego realizacja rozpoczęta zostanie 31 stycznia 2007. Projekt zakłada dwutorowość działań. Z jednej strony działania wspierające istniejących już Klubów Samopomocy, z drugiej wspieranie nowych ośrodków w wykorzystywaniu tej metody pracy z klientem. Jednym z efektów programu będzie także stworzenie sieci lokalnych koalicji, skupiających głównie instytucje, placówki i organizacje związane z danym problemem.

Więcej na stronie samopomoc.boris.org.pl.

Koordinacja programu „EuroNGO” na Mazowszu

Euro-NGO jest programem Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności realizowanym przez Sieć Wspierania Organizacji Pozarządowych SPLOT przy współpracy z Przedstawicielstwem Organizacji Pozarządowych w Brukseli oraz Fundacji im. Stefana Batorego. Celem Programu jest wniesienie wkładu w tworzenie warunków dla sprawnego funkcjonowania organizacji pozarządowych po przystąpieniu Polski do UE. Program Euro-NGO służy polepszeniu dostępu organizacji pozarządowych oraz innych obywatelskich i lokalnych inicjatyw do finansowania ze źródeł europejskich.

W 2006 roku w ramach programu wspierani są także liderzy społeczni, przedstawiciele jednostek organizacyjnych samorządu terytorialnego (domów kultury, ośrodków pomocy społecznej) i szkół.

Stowarzyszenie BORIS jako członek Sieci SPLOT koordynuje program Euro-NGO w województwie mazowieckim. W 2006 r. specjaliści Euro-NGO z terenu Mazowsza oferowali wsparcie zainteresowanemu środowiskom poprzez:

- informowanie o funduszach europejskich za pośrednictwem stron internetowych, podczas spotkań informacyjnych czy też indywidualnych spotkań z organizacjami pozarządowymi
- doradztwo w zakresie tworzenia projektów społecznych, prawidłowego wypełniania wniosku o dotacje, zarządzania projektami europejskimi oraz tworzenia partnerstw projektowych
- szkolenia w zakresie generowania projektu, procedur związanych z funduszami europejskimi, tworzenia projektów i pisanie wniosków o dotacje
- pomoc w tworzeniu partnerstw międzysektorowych

W 2006 r. Stowarzyszenie BORIS przeprowadziło 10 spotkań informacyjnych dotyczących funduszy strukturalnych, w których udział wzięło ok. 300 osób, przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz jednostek administracji samorządowej. Przy wsparciu pracujących przy Stowarzyszeniu BORIS specjalistów Euro-NGO powstało 21 projektów indywidualnych i partnerskich, z których 15 uzyskało dofinansowanie na łączną kwotę ok. 6 mln PLN.

III Mazowieckie Forum Inicjatyw Pozarządowych

16 września 2006 w Centrum Zielna w Warszawie odbyło się III Mazowieckie Forum Inicjatyw Pozarządowych „Razem dla Mazowsza – dialog i współdziałanie”. Organizatorami Forum była Federacja MAZOWIA oraz Stowarzyszenie BORIS, zaś patronem medialnym był portal www.ngo.pl.

W Forum uczestniczyli przedstawiciele ponad 100 organizacji pozarządowych z terenu Mazowsza, przedstawiciele niemieckich organizacji pozarządowych oraz Senatu Berlina, a także przedstawiciele administracji publicznej, w tym Marszałek Województwa Mazowieckiego.

W czasie Forum odbyły się 3 panele dyskusyjne:

- I panel: Sytuacja osób niepełnosprawnych w kontekście nowelizacji Ustawy o Zatrudnieniu i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- II panel: Współpraca organizacji pozarządowych z administracją publiczną - dialog i zasady efektywnych konsultacji społecznych,
- III panel: Pomiędzy przeszłością a przyszłością – fundusze strukturalne na Mazowszu w latach 2007-2013.

Forum było okazją do integracji i wymiany doświadczeń między organizacjami pozarządowymi i przedstawicielami administracji publicznej.

Promocja Obywatelskiego Mazowsza poprzez rozwój stron internetowych

Realizując działania w obszarze wspierania inicjatyw obywatelskich BORIS stara się promować aktywne społeczności i środowiska na Mazowszu. W 2006 r. większość z programów stowarzyszenia opisywanych jest na specjalnych podstronach BORIS:

- cal.boris.org.pl
- samopomoc.boris.org.pl

- mfps.boris.org.pl
- roszeffs.org.pl
- ewaluacja.org.pl

Jako przykład można wskazać rozwój strony internetowej partnerstwa.boris.or.pl. Docelowo ma to być platforma wymiany informacji i promowania dobrych praktyk w zakresie tworzenia partnerstw na terenie województwa mazowieckiego. Serwis internetowy poświęcony rozwojowi różnych form partnerskiej współpracy obejmuje zagadnienia dotyczące:

- Budowania partnerskich porozumień między organizacjami pozarządowymi z terenu Mazowsza
- Tworzenia partnerskich form dialogu społecznego i obywatelskiego pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego a organizacjami pozarządowymi w województwie mazowieckim
- Zawijazywania partnerstw międzysektorowych na rzecz rozwoju lokalnego społeczności mazowieckich

Na stronie można znaleźć konkretne przykłady funkcjonujących już partnerstw, dane kontaktowe, opisy ich działań. Ważną częścią strony jest Bank Dobrych Pomysłów opisujący różne inicjatywy społeczne możliwe do multiplikowania przez zainteresowane środowiska lokalne oraz Bank Dobrych Praktyk, obecnie opisujący 16 modelowych inicjatyw społecznych z terenu Województwa Mazowieckiego.

BORIS opiekuje się też regionalnym serwisem informacyjnym dla różnych inicjatyw obywatelskich z terenu województwa mazowieckiego „www.Mazowsze.ngo.pl”. Serwis ten – utworzony i prowadzony we współpracy z Towarzystwem Wzajemnej Informacji Stowarzyszenia KLON/JAWOR, a koordynowany przez BORIS – jest stale aktualizowaną witryną poświęconą informacji o wydarzeniach dotyczących organizacji pozarządowych i instytucji publicznych z terenu województwa mazowieckiego.

IV. POZARZĄDOWA AGENCJA EWALUACJI I ROZWOJU

Pozarządowa Agencja Ewaluacji i Rozwoju jest programem Stowarzyszenia BORIS zainicjowanym w 1996 roku. Program jest adresowany do liderów organizacji pozarządowych, sponsorów, grantodawców. Głównym celem Pozarządowej Agencji Ewaluacji i Rozwoju jest zwiększenie efektywności rozwiązywania problemów społecznych przez organizacje pozarządowe i inicjatywy obywatelskie, dzięki zastosowaniu monitoringu i ewaluacji jako podstawowych narzędzi podnoszenia jakości usług i działań społecznych.

W ramach programu realizowane są :

- ewaluacje zewnętrzne na rzecz podniesienia jakości usług i projektów społecznych realizowanych przez organizacje pozarządowe i inicjatywy obywatelskie w Polsce,
- audyt wewnętrzny
- edukacja środowiska organizacji pozarządowych w zakresie samodzielnego przeprowadzania ewaluacji swojej pracy
- promocja ewaluacji i monitoringu wśród liderów trzeciego sektora

PAEiR posiada doświadczenie w prowadzeniu ewaluacji projektów finansowanych z polskich i zagranicznych źródeł publicznych i prywatnych. W latach 1998 – 2005 przeprowadziła ewaluacje wielu programów takich organizacji jak Fundacji im. S. Batorego, Fundacji dla

Polski, Stowarzyszenia Centrum Wolontariatu, Fundacji Ashoka, Akademii Rozwoju Filantropii w Polsce, Stowarzyszenia Wspierania Centrów Aktywności Lokalnej.

Od 2006 r. PAEiR realizuje ewaluacje następujących projektów:

- projekty Partnerstw działających w ramach Programu EQUAL - Partnerstwo Muflon z Wałbrzycha, Partnerstwo „Agenda Bezdomności” z Gdańska oraz Partnerstwo “W poszukiwaniu polskiego modelu ekonomii społecznej” z Warszawy;
- projekty współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich - Stowarzyszenie Wspierania Centrów Aktywności Lokalnej (projekt: Centrum Aktywności Lokalnej jako metoda integracji i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu), Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we Włocławku (projekt: Chcesz być skutecznym działaj aktywnie i aktywizuj innych), Stowarzyszenie Centrum Wolontariatu w Warszawie (projekt: Wolontariat w Ośrodkach Pomocy Społecznej).

Agencja prowadzi też audyt wewnętrzny, będący długofalowymi konsultacjami dla organizacji pozarządowych, których efektem jest wypracowanie planów naprawczych i strategii rozwoju organizacji lub instytucji, a sam proces doradztwa oparty jest na pogłębionej diagnozie problemów i potrzeb organizacji. W 2006 r. audyt taki prowadzony był w Fundacji Rozwoju Dziecka im. A. Komeńskiego.

Ponadto Pozarządowa Agencja Ewaluacji i Rozwoju prowadziła działania w zakresie:

- edukacji środowiska organizacji pozarządowych w zakresie samodzielnego przeprowadzania ewaluacji i monitoringu swojej pracy
- promowania narzędzia do samooceny organizacji pozarządowych
- szkoleń z zakresu samoewaluacji i monitoringu
- promocji ewaluacji i monitoringu wśród liderów trzeciego sektora
- prowadzenia serwisu internetowego ewaluacja.ngo.pl promującego wszelkie działania podejmowane w sektorze pozarządowym na rzecz ewaluacji i monitoringu

Więcej na stronie ewaluacja.org.pl

V. WSPÓŁPRACA ZAGRANICZNA

W 2006 r. BORIS realizował szereg projektów z partnerskimi organizacjami z Rosji, Ukrainy, Wlk. Brytanii, Słowacji w zakresie zwiększania profesjonalizmu organizacji pozarządowych, wzmacniania lokalnych społeczności oraz wdrażania innowacyjnych modeli polityki społecznej.

Od połowy 2006 r. BORIS współpracuje ze Stowarzyszeniem Służenie z Niżnego Nowgorodu w Rosji w kolejnym wspólnym projekcie, tym razem finansowanym przez Fundację Motta z USA. Współpraca opiera się o wymianę doświadczeń pomiędzy animatorami społecznymi, liderami funduszy lokalnych oraz specjalistów w zakresie promocji i PR z obu krajów. W pierwszym etapie projektu BORIS zorganizował dwie wizyty studyjne: dla przedstawicieli rosyjskich organizacji pozarządowych zajmujących się rozwojem filantropii lokalnej (we współpracy z Akademią Rozwoju Filantropii w Polsce) oraz dla przedstawicieli rad osiedlowych prowadzących działania aktywizujące ich społeczności (we współpracy ze Stowarzyszeniem Rozwoju Centrów Aktywności Lokalnej). Efektem wizyt i konsultacji będzie opracowanie i wdrożenie w Rosji niewielkich projektów bazujących na doświadczeniach polskich. W drugiej fazie programu w roku 2007 planuje się organizację analogicznych wizyt

w Rosji dla przedstawicieli polskich organizacji zainteresowanych wzmocnieniem ich działań promocyjnych i marketingowych w oparciu o doświadczenia rosyjskie.

W 2006 r. BORIS rozpoczął też kolejny etap współpracy z innym wieloletnim już partnerem z Ukrainy – Centrum Wspierania GURT z Kijowa. Dzięki dofinansowaniu ze środków MSZ RP rozpoczęto pilotażowy projekt tworzenia na Ukrainie Centrów Samopomocy Społecznej, wspomagających powstawanie grup samopomocy w zakresie nie tylko dominujących tam problemów medycznych, ale też społecznych (np. osoby starsze, samotne matki) i środowiskowych (np. lokalne koalicje sąsiedzkie). BORIS ściśle współpracuje tu z GURT oraz ogólnokrajową organizacją obywatelską „Społeczna Służba Ukrainy”. W ramach kilkumiesięcznego projektu zorganizowano wizytę studyjną w Polsce oraz szereg konsultacji i dwudniowe seminarium w Kijowie. Dzięki obecności przedstawicieli wielu środowisk z całej Ukrainy opracowano wstępną koncepcję rozwoju Centrów Samopomocy Społecznej. GURT otrzymał też dotację z programu Partnerstwo Inicjatyw Obywatelskich (Bosch-Batory-PAUCI) na kontynuację i rozwój programu w roku 2007, we współpracy z BORIS oraz jego partnerską organizacją z Berlina – stowarzyszeniem Volkssolidarität.

Ponadto, będąc członkiem międzynarodowego konsorcjum prowadzonego przez British Council realizującego od 2005 r. projekt „Rozwój usług społecznych na Ukrainie”, BORIS zorganizował wizytę studyjną przedstawicieli centralnych i regionalnych struktur pomocy społecznej Ukrainy w Polsce. Uczestnicy reprezentujący zarówno Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej Ukrainy jak i administrację rejonową mieli możliwość zapoznania się z systemem instytucjonalnej i niezależnej pomocy społecznej w naszym kraju, poznania relacji współpracy między różnymi sektorami oraz spotkania się z najlepszymi ekspertami i osobami, które rozwijają nowatorskie modele w zakresie polityki społecznej w Polsce.

BORIS współpracuje też z krajami wyszehradzkimi, m.in. uczestnicząc w realizacji międzynarodowego projektu kierowanego przez Forum Information Centre ze Słowacji, utworzenia internetowego poradnika dla liderów organizacji pozarządowych z zakresu szeroko rozumianego zarządzania. Poradnik w wersji roboczej został udostępniony w 4 językach, w tym po polsku, na stronie ngoemmanual.org.

VI. STRUKTURA I FINANSE BORIS W 2006

BORIS od 1992 r. działało jako fundacja, a w 1999 r. zespół BORIS podjął decyzję o utworzeniu stowarzyszenia aby kontynuować dotychczasową misję fundacji. Stowarzyszenie BORIS zostało zarejestrowane 12 marca 1999 (obecnie pod numerem KRS 0000149445). Na koniec 2006 r. władze Stowarzyszenia stanowili:

Prezes Zarządu - Zbigniew Wejcman
Członek Zarządu – Dorota Pieńkowska
Członek Zarządu – Magdalena Krajewska

Magdalena Dębowska - Przewodnicząca Komisji Rewizyjnej
Agnieszka Zarzycka - Członek Komisji Rewizyjnej
Agnieszka Sawczuk - Członek Komisji Rewizyjnej

Dyrektor BORIS – Joanna Krasnodębska

W 2006 r. BORIS zatrudnił 8 osób na podstawie umowy o pracę, 2 na podstawie stałych umów zlecenia oraz 5 wolontariuszy i stażystów.